

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hova a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr: bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

„Székely Hirlap”

Politikai, társadalmi- és a marosvásárhelyi „Jogász-Egylet” közlönyének

V-ik évfolyam második felére.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 forint. Évnegyedre 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap” kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Szerkesztői szó.

Midőn az érdemes olvasó e lap végén új szerkesztőjével találkozik: lehetetlen magában elnyomnia e kérdést: vajjon mi lehet az oka, hogy a „Sz. H.” mellett egy név sem bír huzamos időre megállandósulni? Talán a házi gazda házassága okozhatja, hogy nem lehet vele egy fedél alatt megférni! Nem tisztelt olvasó, e lapok gazdatulajdonosa: a helybeli „Jogász-egylet” tehetségéhez képest minden lehetőt elkövet a végre, hogy a székely népnek egy szellemi organuma legyen — a baj specialis, magában a szerkesztői állás nehézségében rejlik. Ez állás sok tekintetben hasonló azon tisztartói állomáshoz, melyben az illetőnek nem elég rendelkezni, intézni és parancsolni: de magának kell a kapát és a kaszát megragadnia, ha azt akarja, hogy némi sikert mutasson fel; s még így sem volt áldás a munkán, még így sem követte azt jutalmazó elismerés. Elődeink a „Sz. H.” eddigi érdemes szerkesztői predikáltak legyen bár az aranyal tisztább igazságokat, birtak legyen bár bölcs Salamon belátásával és bölcsességével: székely atyáinkiai baloldali többségénél nem nyertek kihallgatást: hiszen a „Sz. H.” jobboldali programot vall, Deák Ferencz elveit irta zászlójára.

Ha ezek így vannak — fogja mondani az érdemes olvasó — hogyan vállalkoztunk e nehéz szerep betöltésére?!

Vállalkoztunk, mert nemesak biztatva, de biztosítva vagyunk, hogy tekintélyes erők által fogunk támogattni, a minek következtében reánk inkább a rendező és intéző, mint a napszámosi munka vár.

Aztán politikai láthatárunk is kezd alakot változtatni. A mióta a baloldal vezérei, kitünőbb tehetségei lemondottak a kiegyezkedés megtámasztásáról, s nemesak felhagytak annak folytonos ostromlásával, de náluk is mind inkább érvényre kezd jutni: hogy a kiegyezkedés oly alapot képez,

melyen a magyar birodalom nagysága és jóléte lassan, lassan biztosan felépülhet: leomlottak jobb- és baloldal közt az égbenyúló Álpesek, melyek átírázhatatlan határfalat képeztek, a két nagy politikai párt közt már-már csak olyan határvonal van, mint a minő volt azon özivódó felek között, kik krétával két részre osztották a szoba padozatát. Azon merevség, mely a két párt polgárai között van, lassan-lassan olvadozni kezd, nem nézünk oly kemény farkasszemet egymással. Türelmesebbek vagyunk egymás kiballgatásában. Mindezek azon reményre jogosítanak: hogy be fog következni az idő — s talán nincs messze — midőn székely atyáinkiai egy hirlapi cikket olvasván, első sorban nem azt tekintik, hogy jobb- vagy baloldali trombitából harsog-e feljök az igazság, hanem azt fogják mindenen felett kérdezni: megvan-e rajta az igazság kritériumai.

A helybeli Jogász-egylet bizalma által felhiva, ily auspiciumok között vállaltuk el a „Székely Hirlap” szerkesztését.

Pályafutásunkat minden illusiók nélkül kezdjük meg. Nem fogunk e lapok hasábjain magas politikát űzni. Egy ily vidéki, a civilizáció nagyobb gyűpontjaitól oly távoleső kis lapnak nem lehet egyéb feladata, mint tájékoztatni olvasóit a politikai helyzet és felszínre került kérdések körül.

A helyett, hogy a magas diplomatiával foglalkozánk, ohajtásunk: e lapokat a székely érdekek fő-főorgonumává tenni, mely célunkat azonban csak úgy érhetjük el, ha azon hazánkfiatitól, kik a székelység közt éhen az állapotokkal körülményesen ismerősök, hűhatósan támogattatunk, mire ezennel egész tisztelttel és bizalommal felhívjuk a közügyért lelkesdő hazánkfiatit.

Szeretnők lapunkat a igazság areopagjává varázsolni, mely koszorút adjon az érdemek, támogatása a jót, nemeset észépet, s fenyegető ujjal mutasson a visszaélések: közigazgatásban, törvénykezésben és társadalmi életünkben.

Nem fogjuk szem elő tévesztetni városunk: a székely főváros specialis érdekeit sem; kiemeljük a kiemelendőt, s megőjük minden tartózkodás nélkül a megróvándó.

A sajtónak nem lehet feladata legyezgetni a hibát, erősíteni a tévedés védelmezni a tudatlanságot, hizelegni a pgári gyengeségeknek: a sajtó csak úgy teljesíti ivatását, ha útmutatóul, oktatóul lép fel.

Epen ezért célunk kört tartani polgártársaink elébe, melyben hívemegnézhessék magukat. E tükör nem lesz omboru tükör, mely megkicsinyíti az elébe kült tárgyakat; a mi tükrünk egy hajszállal se fogja megróvidíteni a hazafi és polgári erénység érdemeit. A mi tükrünk homoru tükör semsz, mely megnagyitva sőt eltorzítva mutatja fel tárgyakat; nem fogunk torzítani, midőn a tatlanságra, tévedésre és gyengeségre ujjal mutunk. A mi tükrünk egyenes sima tükör lesz, ly a maga természetessége és igazságában mufa fel a beléje tekintő

Mai számunkhoz egy felvillámlás van csatolva.

arczon a nemes vonásokat úgy mint a szeplőt é foltokat.

Ily szándék és törekvéssel ajánljuk magunkat olvasóink figyelmébe.

A szerkesztő.

Nyílt levél a szerkesztőhöz.

Szíves üdvözlét új életre támadó kis lapunknak, mely a te vezető kezeidben, tisztelt barátom, reméljük ismét a tevékeny, élénk, kitartó, elmés, bátor, szokimondó és erőteljes székely nép jellemzetes lapja lesz.

Népünket ilyenek ösmerem, s ezek mind oly kiváló és előnyös tulajdonok, melyeknek kár és örök véték lenne a világpolgárság ernyesztő befolyása alatt végkép megsemmisülniök, de ép oly kár és véték, ha paragon hagyatva eldarabosodnának, s mint a jóféle ojtoványos kert kis fáit, ha nem nyessük, kötözgetjük: elgubanczosodnának.

Szerencsés új állami alakításunk legüdvösebb és jellemzőbb sajátossága épen az, hogy nem csak egy, hanem lehetőleg minden irányban igyekszik a szellemi előhaladást ébresztetni, segíteni és tovább vinni.

A „Székely Hirlap” is, hisszük, a maga kis körében, hiv munkása, igazi székelyi erélyű munkása lesz a művelődésnek, s míg egyfelől segít megőrizni fenebb elősoroltam jellemvonásainkat, másfelől igyekszik nemesebb, pallórozottabb alakba önteni őstörvényeinket.

Utját állani a sekély előítéleteknek és visszahelyezni jogaiba a természetes józan fölfogást; rámutatni, a közvélemény ítélőszéke elé állítva, a hatalmaskodásra vagy kötelesség mulasztásra és tette sarkalni a népet; népszerű ösmereteket terjesztve fejteni elméjét, könnyebbé tenni életét, építeni házat, eszűjét, s tisztítani családi tüzhelyét — vagyóban, erőben, szívben gazdagítani — s így boldogságra segítve az egyeseket, boldoggá és nagygyá tenni a hazát: ime a munka, melyet a te vezetésed alatt álló „Székely Hirlaptól” — a munka reá eső részének körében — úgy hiszem joggal várunk és kívánunk.

Valóban, ha pár rövid szóban akarnánk e lap számára jelmondatot ajánlani, jobbat nem bírnánk találni, mint a becsületes munka jelszavát.

S míg az újabb idők nemes demokrat szelleme csak nagy erőmegfeszítéssel és csak lassu haladással bír érvényt szerezni ama nagy elvnek, hogy mindenki munkája arányában nyerjen elősmerést, jogot és tisztelgetet: addig lám a fenyes bérczeitől körített székely föld tetterős fiait már rég e dícső jelmondat zászlója alatt állanak s midőn ti a szabad munka hatalma igéjét hirdetni vállalkoztok, nem újat, ösmeretlent kezdetek, hanem csak hivatkoztok a székely őstörvényzetére, melyben a demokratia alapja, magva immár megvetettett s csak szebb, nemesebb alakra való fejlesztését kell segítettök!

Nem a magas politika, legnagyobbára léha és üres szó vitái; nem a párt-harcz tűzének szítása; nem a levegőben köválygó ábrándok üzése-füzése, tehát a mit lapodtól, tisztelt barátom, vártunk, hanem az, hogy józan, értelmes, őszinte, munkás „Székely Hirlap” legyen.

Erdekeink képviselve; hibáinkat szemünk elé tartva, előnyeinket többre segítve; hiányainkat pótolva, bajainkat töltárva és enyhítve, igaz ügyeinket szószólással támogatva; munkakedvünket gyarapítva, lankadásunkat ösztökélve; a gonoszat fent és alatt egyként ostorozva, a derekat mindenekben elősmerve; helyes politika útján vezetve; felekezeti és nemzeti békességet gyarapítva: Aranyostól Erdős Kárpátokig egygyé fűzhetsz bennünket, s midőn minden igaz székely e lap zászlója alá gyűl, munkádnak bőv jutalmát veended, mert a „Székely Hirlap” becsületet aratva, a becsület a székely lesz s békét és szeretetet terjesztél ott, hol a roszaakat és értelmetlenség a viszály konkolyát hiuté eddig.

Vezesse a munka szelleme erőről-erőre, nyereségről-nyereségre új életre támadó kis lapunkat.

A jelszó: munka!

Szemerjai

Egy jó barátunk. A mi kedves jó barátunk, a „Szebeni Wochenblatt,” f. évi 32. számában ismét kedvesen megemlékezett mi rólunk. A nemzetközi jury-t „Bummelzug” elnevezéssel tisztelt meg s gyönyörű kis cikkekéjének még gyönyörűbb, a téstveriségtől át-meg áthatott eszmemenete a következő:

Volt dinom-dánom! Az a Bummelzügler Bannhans osztrák miniszter sem valami derék ember, hogy a magyar barátságban Austria jövőjét keresgeti. Hát még az a szerencsétlen Spanyolország, melynek jurorja a magyar nemzetet nemcsak merészelte toasztjában nevezni s még azon vakmerőségre is vetemedett, hogy felkiáltta: „Spanyolország öleli Magyarhont.“ No de se baj, mert hiszen Pest keverék népeinek nem is lehet rossz neven venni, ha minden az önmagasztalástól volt bűdös. — Itt aztán nagyot lélegzel a „Wochenblatt“, s vigasztalja magát: semmi, hiszen már is megírta azt egy külföldi lap, hogy Pest épen nem magyar város, azután meg, a mint azt egy jól értesült német lap — s talán még oly jóindulatu is, mint a Wochenblatt — állítja, az az egész nemzetközi jury amolyan különös gyűlédek testület, hogy nyilatkozatainak csak igen alárendelt becs tulajdonosaitól. Végre kiengesztelődik a becsületes! „Wochenblatt“ egészen, a midőn jogosultnak érzi magát, így kiálthatni fel: „És ilyen vendégekért kellett Magyarországnak büszke fővárosának költségekbe verni vendégszeretetét?“ — Kikaptuk tehát mi is, ki a vendégek is, pedig szegény ártatlanok, ők nem is a „magyar“, hanem csak a „német“ Pestbe lettek szerelmesek. — Jó ezt is tudni s gondolni néha róla, hogy van-e a magyarnak épesebb ellensége valahol a földön, mint saját kebelében a „Wochenblatt“ kevés nyílt, de annál több titkos, barátjaiban. Jó tudni ezt is — ismerni a loyaltást, mely a „Wochenblatt“-ot körülövedzi, s melyben száz testvéreink értelmisége egy tekintélyes részének érzelmei jutnak kifejezésre. Jövőre nem mulasztjuk el bemutatni hasonló kedves enyelgéseit a magyar- és székely olvasó közönségnek is, hiszen kár volna, ha annyi hazafi hévnek melegeitől fosztva maradnánk! Kár volna ha Magyarországi kormányának és törvényhozásának, a haza cultur polgárainak ily ragaszkodása és ergo hűsége kikerülne figyelmét!!

(K. A.) A személyi végrehajtás megszüntetésével, hitel viszonyaink nagyon is szomorú állapotba jutottak.

Nem vagyunk ugyan barátjai a személyi végrehajtás feltétlen alkalmazásának, s haladásként jegyezhetnők azt jogi reformjaink közé fel, de csak azon esetben, ha ez eltörlés más célszerű intézkedésekkel hozatik kapcsolatba, de a személyes végrehajtás ily alakban pusztán megszüntetése, sem jogi, sem erkölcsi elvvel nem mulatható.

Jogi érvekkel azért nem, mert a személyes végrehajtásnak hirtelen eltörlése, melynek az az előtt keletkezett adósságokra nézve is visszaható ereje van, magábanvéve jogtalanságot tartalmaz, azon hitelezőkre nézve, kik ezen addig fennállott törvényes végrehajtási módra való tekintettel hiteleztek adósaiknak, és annak eltörlése által a végrehajtásnak ezen nemétől megfosztattak a nélkül, hogy valamely mással célszerűen kárpótoltattak volna, s így jogaikban csorbát szenvedtek.

Ép oly kevésbé támogathatják erkölcsi érvek a személyes végrehajtás eltörlését, mert ha eddigelő a roszhiszemű adós csak vagyonát vonhatta el a hitelezők elől, most a törvényhozás a személyt is megkiméli, mi pedig bizonyára nem vezet a jogbátorság létesítésére, hanem inkább a jóhiszemű hitelezők kijátszásának könnyebbitésére, vagy is a humanus érvekkel ellenkező erkölcselenségre.

E bajon a törvényhozásnak mielőbb segíteni elodázhatlan kötelessége; intézkedni kell az iránt, hogy ha törvény megkiméli a személyt, zárással el az út a hitelezők elől a vagyont is elvonni.

A cél elérésére nézve első eszközül emeljük ki egy kellő szigorú csódtörvény hozatalát, s azután a büntető törvénynek minden egyes felmerült esetenél pontos teljesedésbe vételét.

A mostani ez iránti eljárásnak sok és lényeges hiányai észlelhetők; egyebek közt nagyon is célszerűtlennek tartjuk azt, hogy a bukás folytán indítandó büntügyi vizsgálat tekintet nélkül arra, valjon a bukott hitelezőivel kigyeztet-e vagy sem, hivatalból folytattassék és végeztessék be. Ez eljárás által — tapasztalat szerint is — elzáratik s legkedvezőbb esetben megnehezítettetik a hitelezők előtt az út, melyen adósaiktól kielégítést nyerhetnének; miután az adósnak — kire tekintet nélkül arra, hogy kielégítette hitelezőit vagy nem — biztos büntetés vár, s így

nem áll érdekében arra törekedni, hogy hitelezőit kielégítse.

Mondhatná erre valaki, hogy az ilyen elbánás talán ellenkeznék a büntető eljárás céljával, mire tartozkodás nélkül tagadólág felelhetünk, ha tekintetbe vesszük a bukás nyomozására indítandó vizsgálatnak vegyes t. i. büntügyi és magánjogi természetét, sőt alkalmazva látjuk ez elvet más bűncselekvényeknél — például alopásnál is.

A bűnösség kérdésének megítélésénél azonban nagyon is célszerűnek találjuk az esküdtzéki intézmény behozatalát.

Az esküdtzéki intézmény behozatalát már csak azért sem tartjuk mellőzhetőnek, mert a hamis és vétkes bukások vegyes természete, s különösen a körülményeknek törvény általi meghatározásának lehetetlensége — hol inkább a közvélemény, mint jogtudó bírónak kell a bűnösség kérdésében ítéletet hozni — biztosabb s nagyobb horderejűnek mutatkozik a tények kiderítésénél, mint a mostani merev és sok alakíthatóhoz kötött vizsgálati eljárás.

Ha az esküdtzéki intézményt, s ezzel a nyilvános szóbeliséget a vétkes bukások elintézésére behozzuk, bizonyosok lehetünk, hogy azok sokkal kisebb mérvben fognak — már erkölcsi tekintetből is — nyilvánulni.

Nem emlékszünk, hogy eziránt a szakirodalom nézetét nyilvánította volna, pedig a kérdés fontos, hitelviszonyaink korlátoltsága, s a naponként felmerülő gondatlan legtöbbször vétkes bukások, a mutakozó hiányok, orvoslását hangosan követelik.

Csongvai Károlynak bírt. 156. §. a pontjára vonatkozó indítványainak jogosságát vizsgálva.

Ezer árnyalatait lehetne felmutatni a b. prt. 156. a. pontja intézményének; kivált ha tekintetbe vesszük a) azon bűnvádi eseteket, melyek complicitabbak és nagyobb terjedelműek, melyek a felségsértés és közszendháborítás esetei, hol számos vádlott áll vizsgálat alatt... míg ezek közül a valódi büntettes kiderítettik, mennyi idő vétetik igénybe? s addig történetesen, vagy szándékosan ármányból beleszótt vádlott, mennyit szenved —:

b) ha tekintetbe vesszük, miként az egy gyanuok alapján bevezetett vizsgálati fogság a bizonyítékul megkivántató több gyanuokok hányában gyakran felhagyatik:

c) ha figyelembe vesszük, miként a tárgyilag constatált, s alányilag őszintén bevallott vagy rábizonyított bűntényeknél is, ezek minősítse kérdésének vagy a büntetés mértéke kiszabásának megoldása, mennyi időbe kerül az 1-ső-, 2-od- és 3-ad írószágok előtt, mialatt vádlott folyvást vizsgálati fogságban tartatik, dacára annak, hogy a b. prt. 161. §. rendel miként megszűnővén a vizsgálati fogság indokai, annak pválbi alkalmazása azonnal megszűnjék — mert ezen cikk nem érinti tüzetesen a b. prt. 156 § a) pontját — inkább fogva, ennek kéréseketlen, tulszigorú szabványa jogerőre emelkedett végítéletig sújtja a vádlottat, miként — sokszor megtörténik — hogy bizonyítékok eltelensége miatt a büntény alól feloldja vagy ártatlanná nyilvánítja.

Az adott esetekben jasan lehet fölvetni ama kérdést: szabad-e magának törvényhozásnak vádlottat feltétlenül büntetni vizsgálati fogsággal jogerőre emelkedett ítélet előtt?

Azon egyének, kik azintett cikk alapján vizsgálati fogságba vétetnek — általában két osztályba sorozhatók; vagy fedhetetlen őleletűek és állandó lakással családdal birnak — vagy akorlotti gonosztevők, kiknek állandó lakhelyök nincsen, czellengenek — ezen utóbbiakat a nagyobb mérvű bűntények elkövetésétől se retenti vissza a vizsgálati fogság, mit a szokásos, gyilkosok, rablók, gyujtogatók és tolvok példái igazolnak, mivel, hogy ezek folytonos rémülete tartják az államot és egyeseket... igen is ezeket feltlenül lehet vizsgálati fogságba tartani — s ép at ezekre nézve érintetlenül hagyta indítványom a b. prt. 156. § b. c. d. pontjai szabványait. De az előbbi osztályba sorozottakra nézve elégségesnek mutatkozik a b. prt. 151. §. szabványainak illetőleg az elővizsgálati fogság mérsékelt alkalmazása,

azon szempontból kiindulva, hogy az elkövetett bűnténynek tárgyi és alanyi tekintetbeni gyors kiderítése elősegíttessék, megalapíttassék. A vizsgálat ezen stadiumon túl a vizsgálati fogság inhumanusnak, igaztalanoknak, mutatkozik — s a vizsgálati eljárás céljánál kegyetlenül terjed tovább, mert azon tettesek, kikre csak egy gyanuok mutat, s azt is általános jellegű vagy csak látszatos — mint előbb kifejezve ártatlanságuk érzetével küzdenek — vagy azon tettesek, kiket a fölhiyó ténykörülmények csak egyszer vontak be a bűntény elkövetésére, észlelvén a vizsgálati rendén már tárgyilag és alányilag constatált bűntényt, ennek tudatában azután a végítélet meghozásáig terjedő vizsgálati fogság indokolatlan eszméjétől, érzéki súlyától gyötörtetnek, s annnyival fokozatosabbán, mentől inkább feltehető róluk, hogy előleletők tolytán igazolt becsületérzetők, édes családi vagy biztos vagyoni viszonyaik szorosbban fűzik az anyaföldhez, minthogy azt elhagyva a reájok kimérendő büntetést meghiusítsák. A kevés, erősök kitartják ezen lelki küzdelmeket, de a számosabb gyengék lelkierője megtörik — sok eszméletlenségbe esik — mások érzéketlenné válnak a moral iránt — a megrögzött gonosztevők tanácsára halgatván — kiktől — fájdalom! fogdahelyiségeink szűk volta miatt elkülönytteni nem lehet — mely körülmény természetes eredménye az, hogy egésségök a légnagyobb elővigyázat mellett is megromlik — s testileg elsatnyulnak.

Ezen hátrányok közvetlen a vizsgálati fogoly személyére vonatkoznak — de ha kipillantunk a börtön falai közül, többekkel találkozzunk. Az ártatlan, vagy még teljesen meg nem romlott vizsgálati fogoly gondosan megtartott vagy szerzett vagyona tönkresilányul, gyámoltalan szülői és neje inségben, gyermekei azon kívül neveletlen maradnak — s annál fogva a helyett, hogy a társadalomnak egy munkás kéz visszaadassék, mihelyt teheti, mihelyt azt megengedi a vizsgálati előbb kifejtett célja — jelen börtönrendszerünk mellett óriási terület háramlik az államtartásra... midőn a ezeneként őrzött vizsgálati foglyok miliókba kerülnek, mindazon hátrányokat — kérdem — ki és mi fogja kárpótolni? Igenis csak az, ha a megrögzött, szokásos és czellengő gonosztevőket kivéve, más büntetésekre nézve a b. prt. 186. §. 4. pontja indítványom értelmében szerveztetik, mert ekkor az objectiv igazság vizsgálati eljárásnál is diadalát üli — a büntettes tettét a vizsgálati rendén megkezdésének romlásában őszintébben bevallja — az által a személyére vonatkozó rosszat kisebb biteni, családja és a társadalom örömeit élvezni érdekében áll — ezen kívül megszabadult munkás keze áldása a családjára és az államra egy iránt árad ki.

Nyílt levelek rendőrfőnökönkhez.

II.

E levelek célja nem akadékoság s mindenároni kötekedés, megróvás vagy van ok, vagy nincs reá; ez egy kis s sok részben utbaigazító, jóakaró, mondhatnám barátságos, értelmes emberhez szülő szövaltások akarnak lenni, mert azt csak megengedi nekem a világ, hogy több szem, többet lát, több fő, több gondolat, több értelem! Jól tudjuk, hogy a városi közönség és egyesek mindent de mindent a rendőrfőnöktől s környezetétől várnak, kívánnak; de azt sokan nem tudják vagy tudni nem akarják, hogy nekie is sok mindenben meg van kötve a keze ideje hatalma!... Mijól tudjuk, hogy százfelé huzzák burczolják, faggatják: tudjuk, hogy egyik azt szeretné, hogy az ő nem tudom miféle szomszédasszonyával történt kisebb összekoczanása panaszát, baját két napon át is birká türelemmel végig hallgassa s okvetetlen nekie szolgáltatasson igazat; a másik meg ellenkezőleg ép azt kívánja, hogy a rendőrség mindenütt és minden időben jelen legyen s ha valakinek óra vagy háta viszket, még azt is a rendőrség vakarja meg! A háta megvakarását, hogy sok szemtelen viszketeg kiállhatatlan lézengőnek, levegőrontó és fogyasztónak a rendőrség olykor-olykor megvakarja ennek nem lennének ellenére sokad magunkkal!

A rendőrségtől, hogy sokat vár s várhat a közönség, ez már természetes; csak a közönség is másfelől kívánságaival ne menjen a lehetetlenség határáig, ezt az igazságot mi is aláírjuk. Így megvárjuk mi is, mint lehetségest, hogy egyik legközelebbi alkalommal hozza javaslatba a tanács vagy képviselőtestület előtt, hogy azt az átkozott szentgyörgy-utczai főfészket, azt a veszedelmes ezer éves mindenféle lázak, hideglelések, járványos betegségek, mint himlő, toroklob, pestis, cholera fészket ezt a feneketlen miázma undok tengert végre valahára irtsák ki s szabályozzák a víz mikénti tovább folyását, hogy ez ne fertőzze, ne tegye fél mérföldre is a város körül oly kiállhatatlan, oly dögleletessé a levegőt egész a világvégéig!

var, melynek épületében a helyi kaszinó, leánynevelde van, hogyan lehet oly elhagyatott, szemetes, ronda állapotban.

— **A gyümölcsárulás eltiltásának** csupán a nyilvánosságban van eredménye; titkon most is mindig vásárolhatnak piacunkon még sárga barackot is azok, kik a gyümölcsárusnók előtt bármi csekély becsben állanak s csak a följelentés tekintetében megbízható embereknek tartanak ez is rendőrségünket illetné.

— **Anc' io sono pittore** „nagyaságos“ ügy még báltánczoltatók előtt sem egészen ismeretlen. Miapában Kolozsvár piacán, sűrű néptömeg által körülvett buszinházban a báltánczoltató a szavakkal léptetett elé egy torzomborz kis Paprika Jancsit: „ajánlom magamat, én is nagyaságos ur vagyok.“ Elképzelhető, hogy e más alkalomban, más előzmények után igen jelentéktelen mondás most és épen Kolozsvár piacán, mily harsogó hahotára kockasztó az ügy iránt érdeklődő nézősereget.

— **Felhívás!** A maros-vásárhelyi lövész-tornaegylet alapszabályai még 1868 május 14-én helybenhagyatván, és az egyleti tisztviselők azon évi június 7-én megválasztatván, azóta a szükséges terület és helyiség iránt folytak tárgyalások, melyek hosszas vajudások után végére azon eredményre vezettek, hogy az egylet által az Elba-szigeten kért terület a városi hatóság által megtagadtatván, a helyett a felső postaréten jelöltetett ki, és ezen többi terület az egylet felfolyamodása elvetésével a kormány által is helybehagyandónak találtatott. Miről az egylet alapító és részvényes tagjai oly felhívással értesítenek, miszerint a további intézkedések fölötti tanácskozás véget 1873. augusztus hó 10-én vasárnap d. e. 11 órakor a városház nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlésen lehetőleg teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. M.-Vásárhely 1873. aug. 4. Lázár Ádám. egylet elnök.

— **Meghívás!** Székely vértanuk Török-, Gálfi- Horváth szoborügyi bizottsága 1873. augusztus hó 10-én d. u. 4 órakor az egyenlőségi kör helyiségében ülést tart, melyen az eddigi gyűjteményekről jelentés teendő, és a szobor tervezete véglegesen elintézendő lesz. — melyre a bizottság tagjai megjelenni kéretnek. M.-Vásárhely, 1873. aug. 4-én. Lázár Ádám, bizottsági elnök.

Kovács Aron siremlék-köve gyarapítására f. é. aug. 3 ikán megtartott dalárdai estély alkalmával felül szettek: Zach Antal 60 kr., Cseh Zsiga 1 frt, Jakabfi Gerő 60 kr, Gál János 20 kr, Jakabfi János 60 kr, ifj. Hinc Dániel 60 kr., Cserefalvi Kis Károly 5 frt, Medgyesfalvi László 1 frt 20 kr, Viski Jánosné 30 kr, Bányai Domokos 40 kr, Lázár Ádám 1 frt 20 kr, Vezlai Ernő, távirtdai ellenőr 1 frt, Dabóczi Imre 20 kr, Lázár Benedek 60 kr, Kovács János 1 frt 20 kr, Holmberg József 20 kr, Csiki Károly 1 frt, Sófai József 60 kr. Összesen 16 frt. 50 kr.

— **Zöld diónak** szesz-óldata, melyvel, a „Kelet“ tanácsa folytán, városunkban és vidékünkön több helytt lettek kísértet, kitünő cholera-ellenes szernek bizonyult ismételve. Marosszék területén több községben alkalmaztatott s mint nekünk teljesen megbízható egyének írják, a legjobb sikerrel. Ajánljuk e hathatós szert a közönség és az orvosok figyelmébe.

— **A dalárda** által közelebből rendezett estély minden tekintetben lényesen ütött ki.

— **Szász-Régenből** aggasztó hírek szárnyalnak városunkban, a cholera egyre nagyobb mérvben szedi áldozatait. A tehetősebb polgárok menekülnek — ki merre tud — a láthatatlan ellenség gyilkos nyilai elől. Sokan Borszékra futottak.

— **S. K. Tűz van!** Tűz van! hallszott a mult kedden délelőtt az utcákon. Hol? A szentkirály-utczában volt a válasz és pár perc alatt nem csak a polgárság, hanem az igazán éber rendőrség kitünő és igen jól conservált vizipuskáival a helyszínén megjelent. Maga a derék és városunk érdekeit oly annyira szívenhordozó polgármesterünk Borosnyai Pál, továbbá a rendőrfőnök úgy „ajánlom engemet bácsi,“ mind mind alig két perc alatt ott voltak. A szent-király utca 262. szám alatti Csikiféle ház kürtöje gyúlt ki, s a zsendej már lángot vetett, s ha a segítség oly gyors és erélyes nem lesz, a szent-király utca felében legalább leég. Az isteni gondviselés nek köszönhetjük, hogy nap-al és nem éjjel történt, de e mellett az emberi segítség is az érdem, mert még nap-al is egy a multkorhoz hasonló égéstől félhettünk a sok deszkák épület miatt. Mint a sajtó képviselőinek a közérdek nevében magánérdekek miatt nem hallgathatjuk el roszszalásukat az egy egész városrészt fenyegető vigyázatlanság felett. A polgárság váltás körüli fáradozását és a sikert nem tudjuk eléggé dicsérni; hát még ha rendezve a tűzoltó-egyletbe „glédába állunk, akkor aztán járjatokbe minden földöt bizonyára nem találtok e tűzoltóknak párjára.“

— **S. K. Fölhívjuk** a rendőrség figyelmét a sok között a Tyukszer-utczában 239. szám alatti ház kertjére és az onnan átszivárgó és szétterjedő emésztő bűzhődt levegőjére. A rendelet ki van adva, de a desinfectio végrehajtása helyett az emésztő árka is szabadon hagyatván, oly bűzhődt lég terjed szét, hogy nem csak ily cholera időben, de a szomszédoknak kertjeiben időző nem panaszképen mondjuk, bárha magán feljelentésünk ad akta tétetett, erre is jogunk van, de ha felszólalásunk ismét eredmény nélkül maradna következnit fog az is. Reméljük, hogy nem lesz szükség arra!

† **Necrolog:** Özvegy Miklósy Jakabné, szomorodott szívvel jelenti szeretett fia, Miklósy Károly pap- és tanárnak folyó évi augusztus 7-én esti 9 órakor, három hétig

tartó infá z következtében, a haldoklók szentségének ajtatós felvétele után, élete 30-dik, áldozársága 5 dik évében történt elhunytát. Hült tetemei folyó évi augusztus 9-én d. u. 5 órakor fognak a róm. kath. sirkertbe kikisértetni, s lelkéért az engesztelő szent mise áldozataik folyó hó 11-én d. e. 10 órakor fog a Mindenhatónak bemutatatni.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilv. ülésében a 1873. év aug. hó 4-én és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni

(Folyt. és vége.)

I. Tanács polgári ügyekben.

Déési Farkas k. t. r. b. által.

Gr. Vass Ottília s. e. gr. Bethlen Lajos csódt. e. 1318 frt i., Dombi Gáspárni, Kis Katalinnak Szacsval János és Bisztrai Sofia e. 345 frt i., Salati Andrásnak, Málnási Antal hagyatéka e. 300 frt i., Hirschfeld Adolfnak Duducz Péter e. 1854 frt 27 kr i., Deutsch Armininak Vocs Nándor e. 160 frt i., Bán Jánosnak Farkas Gyula e. 624 frt 25 kr i., Hanneuheim Istvánnak a b. Bruckenthal Armin hagyatéka e. 1000 frt i., özv. Fedvári Ferencznének Szabó Gergely e. 24 frt i., özv. B. asini Ferencznének Berde Aron e. 84 frt i., Bodor Pálnak Ungvári István e. 31 frt 41 kr i., Sándor Lászlónak Nedeka János és társai e. urb. vált. e., Aorám Bukurnak Miku Juon e. 22 frt i., Jozon Jánosnak Balog Ferenczné e. 65 frt iránt, Kámili Jánosnak a dánosi ev. luth. egyház közönség e. 150 frt i., Lup Atyimnak Burrea Atyim és társai e. 70 frt i., Jäckle Andrásnak Vila József e. 97 frt i., Pámpu Szilvesternek Bogolle Stefan e. 50 frt i., Fekesch János és társa Onea Miklós e. 40 frt i., Csonta Tamásnak Csonta Salomia s. t. e. som. vh. i., Zsigmond Jánosnak Buzát Ilia ellen 45 forint iránt Menning Andrásnak Höchsmann János ellen 14 frt iránt, Butta Györgynek Moldován Ilia s. t. e. 65 frt i.

Pogány Károly k. t. r. b. által.

Fodor István Bonda Mózes e. szolgálatbér i., Baróthi Bedő János Friedberger Dávid e. perujítás i., Lázár Letuleszk Enyedi László e. szolgálatbér i., Molnár György Tavaszi Dani e. vásárboli hátrálék i., Lőrinczi Mária Besztercei István gyógyszer. e. szolgálatbér i., Tompa Károly Molnár Miklóse. 246 frt 57 kr i., Tompa Károly Molnár Miklós e. 111 frt 23 kr i., Székely Krisztina Vinkler József e. hasznobér megfizetése i., Joga Petru Joga Lázár e. som. vh. i.

Dózsa Miklós k. t. r. b. által.

Daraghi Mihálynak Incze Lajos e. 77 frt 74 kr i., Schuch Jánosnak gr. Teleky Miklós e. 100 frt i., Hincz Mártonnak Moráriu Toma s. t. e. 250 frt i., az erd. rom. cath. püspöki urad. Nisztor Filimon s. t. e. som. vh. i., doktor Gajzágó Lászlónak Szongott Gergely e. 45 frt i., Kiorán Juon Dénes Konstandin e. 40 frt s. jár i., Valtber Mihály Karácsouyi Gerő e. 43 frt 32 kr i., Rubin János Izrael Mózes e. 226 frt i.

II-ik Tanács polgári ügyekben.

Szolga Miklós k. t. r. b. által.

Agoston Istvánnak Fogarasi Borbára e. tulajdon jog i., Gál János s. t. Deutsch János s. t. e. igényper i., Bott Máriának Balog Ferencz s. t. e. 1050 frt iránt, Boér Józsefnek Veisz Dániel e. 24 frt i., Czifra Ferencznek Karácsouyi Gerő e. 46 frt i., Rafael Ábrahámnek Néger Klára e. 52 frt i., Magdó Stefánnak Ladányi Kálmán e. 137 frt i., Leicht Jánosnak Lőrincz Károly e. 50 frt i., elsőbbségi jog i., Onicze Gyurkának Nisztor Fodor e. 50 frt i., Mészáros Alexandranak Boján Gligor e. 1 frt 70 kr i., Nagy Juliánnának Demény Mózes e. 200 frt i., Mán Partóninek Ileva Kován Tódor e. 82 frt i., Sélíg Ábrahámnek Hesch Márton 113 frt i., Vajda Sámuelnek Gazdner N. ellen 80 forint iránt, Gőnczi Lajosnak Fenesán Juon e. 200 frt i.

Petri Ádám k. t. r. b. által.

Máté András ifj. Györgyi György e. szántóföld i., Tompos Sándor és t. Csató Máté e. 630 frt i., Péter Andrásné Sárosi Lajos e. végrendelet érvényesítése iránt, Benedek József Gál János e. egy berek teleresze iránt, Kovács János Kovács Mihály e. hagyatéka i., Zépa János Monoszie Muutean e. foglalo s kártérítés iránt, Veigel Ferencz id. Nagy József e. kártérítés i., Dániel Imre Albert Ferencz s. társa e. som. vh. i., Bitoi Károly Gocz Lajosné s. társai e. som. vh. i., Vajda Gávril-Igetris Anna s. társa e. som. vh. i.

Pipos Péter k. t. r. b. által.

Legman Lajos s. t. Bade Irimie e. 191 frt 92 kr i., Dragomiru Moise Flesieriu Dumitru e. 75 frt 86 kr iránt, Seijburger Johann Hunyadi György e. 4,000 drb. tékla iránt ifj. Lies György Depner Mihály e. 116 frt iránt, Bertalan Gergelyné, Tordai Anna Bertalan Gergely e. 141 forint 80 krajczár i., Csont Sándorné

Petri Mária Kiss Pál e. 40 frt 40 kr i., ródi gör. egyházmegye Vodán Vaszie e. 239 frt 2 kr i., Pap Elex Baricz Leon e. 241 frt 60 kr i.

Tribusz Antal k. t. r. b. által.

Kromof Györgynek Graester S. L. élelmezés iránt, Topfner Károlynak Gellner József e. 58 frt 48 kr i., Triffu Onea és Máriának András János e. belsőtelek i., Schemruel Ludovicának Krausz Sámuel e. elvállási kölcség i., Lupea Miklós s. társainak Drágomir Jóachim e. malom rész i., Bischof Józsefnek Gölner Mihály s. társa e. 1165 frt 50 kr i., Lissauer Márkusnak a magyar királyi kincstár e. 745 frt 37 kr i., Horstmann Lajosnak Sala István e. egy ló visszaadása i., Negua Juonnak Muntyán G. Juon e. egy bornyu visszaadása i., Bartha Sándornak Gábor József e. 98 frt i.

Ilyés Károly k. t. p. b. által.

Geréd Simonné és társa Eröss Károly e. végrend. érvényes i., Bors Ádám s. társa Eltes Ignác s. társa e. uteza hely i., Gol és t. Biró Susánna s. érd. t. e. kiutalás i., Billes Jánosnak Bott'r Emilia csódtömege e. 147 frt 78 kr i., Kádár Mihálynak Pünkösti Albert e. számodás i., Deák Jánosnak Deák Mózesné s. t. ellen tulajdonjog i., Kohsáth Mózes hagyatéka ügye, Lung Iliának Zsurzs Györgyné e. végrendelet megsemmisítése iránt Posghai Mihálynak Hőgye Katalin e. kártérítés i., Pongráz Dénesnek Bartha János és társa ellen 150 frt i., Kaufmel Lukácsnak Plaszig Frigyes e. végrehajtás i., Hartman Ferencznek Fegran Usztin és társa e., Mánya Dávidnak a cs. sz. domokosi rézbánya társulat csódtömege e., Schneider Andrásnak Sunka Pável e. 140 frt iránt.

III. Tanács bűnügyekben.

Stojka Antal k. t. r. b. által.

Válya Gábor e. becs. bizt. e. kh. i., Dregán Juon e. sulyos testisértés bűnténye i., Póka Ferencz e. testi bizt. e. kh. i., Teitelbaum Henrich e. becs. bizt. kh. ügye, Mucea Juon e. becsületsértés i. kihágásos ügye, Tatár Nechita e. testi sértés miatti kihágás i., Löxen János e. becsületsértési kihágás miatt, Benesch János e. becs. bizt. e. kihágás i., Dregán Alemán e. testi biztons. e. kihágás i., Hrobonszki Dávid e. sulyos testisértés büntette i., Negru Tódor e. gyilkosság bűnténye i.

Mégai Ferencz k. t. r. b. által.

Buda Igrila gyilkosság bűnügye miatt, Dávid Anna és társa tolvajság bűnügye i., Frolich Sára a köz erkölcsiség e. kihágás i., Dutia Nizztor Anna becsület bizton. e. kihágás i., András Mózes becsület biztonság e. kihágás iránt, Afrém Juon tolvajság és rágalmazás bűnügye iránt, Kocs Lajos élet bizt. e. kh. i., Leschovitz András tolvajság bűnügye i., Kupesa Danyila és társa tolvajság bűnügye i., Hild Eleonora becsületsértés i. kihágásos ügye, Felea Nicolae s. t. tolvajság bűnügye i., Fodoruc Pável család bűnügye miatt Ferencz János gyujtas bűnügye miatt, Bajkony Mihály s. t. tolvajság bűnügye i., Gáál Lajos közhivatal elleni kihágás i.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Antalfy Gábor k. t. r. b. által.

Vadas István örökösei a n.- sulyomi szőlő dézmák váltásága iránt, özv. Karácson Istvánné Komáromi Ferencz e. egy beltelek s kultartozmányok urbéri termés. iránt, gr. Pejáchevich Márkné Foris Mihály e. egy majorsági állomány megváltása iránt, Bolyai Gergely Damian Borza Dumitru e. egy belső telek megváltása iránt

Gruz István k. t. p. b. által.

Gr. Teleky Sándornak Alamor községe e. tagosítás i. ügye, gr. Teleki Domokosnak Oroszfája községe e. tagosításért indított urbéri ügye.

Bécsi tőzsdei árkelet

(julius 28.)

5% metallique	67.40
5% nemz. államkölesön	72.75
1860. államkötvény	102.25
Bankrészcvény	107.75
Hitelrészcvény	214.—
London	110.90
Ezüst	107.75
Arany	—
Napoleon arany	887½
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
„ „ „ temesi	75.50
„ „ „ erdélyi	74.75
„ „ „ horvát-slavon	77.50

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

H i r d e t m é n y e k.

Sz. 8824—873. (70) 2—3

Arverezési hirdetmény.

A maros-vásárhelyi kir. törvényszék által ezennel közhirrre tétetik, hogy elmebetegség miatt gondnokság alá helyezett felfalusi Boér Albertnek különböző felkelhető javai 1873. augusztus hó 29-ik s következő napjain mindig d. e. 9 órákor kezdődőleg közárverésen a vitelár azonnali készpénzbeni kifizetése mellett a helyszínen Felfaluban Boér Albert udvarában elfog adatni.

A kir. törvényszéknek M.-Vásárhelytt, 1873. július hó 1-én tartott üléséből.

Damokos
k. t.-széki elnök.
Nagy Pál, jegyző.

(32) 9—10

Figyelemre méltó!

Dr. MILLER óvbalsama
cholera és görcsök ellen

törvényes vegytani elemzés szerint Bécsben 1868. április 8-áról a növényország leghasznosabb neméből a leghygieiénesebben készítve, már három cholera járvány alatt számtalanszor jónak bizonyult, kitűnő óvszer cholera ellen, minden háztartásnak ajánlható.

Egy eredeti horgony kupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven — ellátott üveg ára 1 frt 50 kr., egy kisebb üveg 80 krajczár.

Maros-Vásárhelytt valódi minőségben: *Bucher Miksánál* kapható, ugyiszintén Kolozsvárt: *Binder H.* gyógyszerésznél, Gyulafehérvárt: *Boos C.-nál*, *Fröhlich F.-nél*, Kézdi-Vásárhelytt: *Lukácsy F.-nél*, Nagy-Enyeden: *Horváth F.-nél*, központi szétküldési raktár: *Miller J.* gyógyszerésznél Brassóban.

(71) 2—3

Kiadó zongora.

Értekezhetni iránta **Wittich J.**
könyvkereskedésében.

(10) 36—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden húgyeső-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejezett és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,
Bäckerstrasse 12. szám

Ára használati utasítással: 3 frt 70 kr. Pesten **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél

(31) (5—5)

Cséplő-gépek,

kézi, huzó, emelő, víz és gőzkezelésre alkalmazhatók, 120 frtal feljebb Bécsig bérmentes küldéssel kaphatók:

Mayfarth F. és társa
gyárában Frankfurtban.

Rajzok, és leírásokkal kívánatra ingyen szolgál.

(17)

Legújabb törvénykezési munkák.

Kaphatók **Wittich J.** könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára
írta: **Till Antal** ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre
írta **Ziliinszky Imre** Ára 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal. kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi elöljárók használatára. Ára 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.,
Kolozsmegye-gyalui egyesbirája
által

a községi elöljáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában.

mintákkal,

Ára 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezik a községek rendezéséről Ára 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. cikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legújabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első foyamodásu bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette **Szeniezei Gusztáv**, ára 70 kr.

23—*

Az új bélyeg és illetéki törvény, a miniszter utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad réti kiadás 1 frt 20 kr., zsebkadás 1 frt 20 kr.

1872-iki Rendeletek tára. Hivatalos kiadás. Hatodik folyam. Előfizetési ára 50 inek Pesten 3 frt. Postán bérmentve 3 frt 80 kr.

A bélyeg- és illetéktörvények és szabályok. A legújabb időkig kiegészített hivatalos kiadás. Ára 2 frt. Kötve 2 frt 30 kr.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ára 1 példának 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Írta **Ürmösy Boldizsár Ferencz.**

2-ik javított kiadás. Ára 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, elöljárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati írománpéldákkal, 2-ik a legújabb rendeletekkel bővített kiadás. Írta: **Tóth Lajos.** Ára 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szövegű íromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ára 2 frt 40 kr.

Írta: **Tóth Lajos.**

Községi közigazgatás vagyongézelés és számadások kézikönyve.

Írta: **Till Antal.**

2-ik javított kiadás.

Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztértől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

(23)

Népszerű gazdasági munkák.

Kaphatók: **Wittich József** könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Írta: **Galgóczi Károly.**

I. rész általános földmívelés ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmívelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legújabb kútfők után írták **Galgóczi K.** és **Farkas M.** 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Írta: **dr. Farkas Mihály.** 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertész, oktatás a zöldségtermesztésben 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyítás módjával. 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára. Írták: **Dely Máttyás** és **Mihály.** 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél-szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelebb honi és külföldi esemegé fajok ismertetése, írta **Dr. Farkas Mihály** számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiskolák használatára. írta: **Lukács Sándor**, ára 40 kr.

Gazdasági lótenyésztés, pályamű, írta: **Tompa Béla**, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legegyszerűbben leírt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legújabb és megpróbáltatott magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért. Írta: **Németh Zsuzsa.** 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: **Eisenmayer** és **Göbel.** 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül. Írta: **Kováts Zs.** Ára 1 frt.

Magyar gazdaszony teendői a közéletben, házbán és konyhában. Segédkönyv nők és hajadonok számára. Írta: **Medve Imre.** 2 frt.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszoruzott pályamű. Írta: **Mártonyi Zsigmond.** 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvül. Ára 10 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külénitana, fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása, stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Írta: **Engelbrecht Károly.** Számos eredeti ábrával, 3 frt.

Általános baromrovoslási könyv. Írta: **Dr. Wágénfeld.** 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, írta **Báthi Gábor**, ábrákkal 30 kr.